

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Джахан Фавзі Салем Ісмаєл, 1970 року народження, громадянина Лівії, освіта вища: закінчив у 2019 році Національний університет водного господарства та природокористування за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», аспірант Національного університету «Одеська політехніка», м. Одеса, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Національного університету «Одеська політехніка» від «31» липня 2024 року №47, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Володимир Філіппов, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Національного університету «Одеська політехніка»;

Рецензентів – Світлана Єрмак, доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва і торгівлі Національного університету «Одеська політехніка»;

Лілія Чернишова, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту Національного університету «Одеська політехніка»;

Офіційних опонентів – Наталія Шлафман, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, виконуюча обов'язки завідуючого відділу ринку транспортних послуг Державної установи «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України»;

Олена Станіславик, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та маркетингу Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку

на засіданні «12» вересня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – Управління та адміністрування Джахан Фавзі Салем Ісмаєл на підставі публічного захисту дисертації «Стратегічні засади управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур в умовах постіндустріальної трансформації соціально-економічних відносин» за спеціальністю 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Дисертацію виконано у Національному університеті «Одеська політехніка»

Науковий керівник: Олександр Бавико, доктор економічних наук, професор, Національний університет «Одеська політехніка», завідувач кафедри підприємництва і торгівлі.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Розроблено та обґрунтовано теоретико-методичні підходи і рекомендації щодо формування стратегічних засад управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур в умовах постіндустріальної трансформації соціально-економічних відносин за ознаками інклюзивності, інноваційності та соціальної відповідальності. Дисертація виконана українською мовою. Оформлення дисертації відповідає вимогам, встановленим МОН України, дисертація містить всі необхідні структурні елементи та їх належне оформлення. Обсяг тексту дисертації відповідає встановленому відповідно до специфіки галузі знань та спеціальності.

За результатами досліджень опубліковано 9 наукових праць: 2 монографія (в співавторстві); 3 статті у наукових фахових виданнях України, що включені у міжнародні наукометричні бази; 4 – тези доповідей на наукових конференціях:

1. Бавико О., Джахан Фавзі Салем Ісмаєл. Розділ 3.2. Організаційна оптимізація антикризового управління в умовах зростання ризикованості економічної діяльності.

Розвиток підприємництва в умовах зростання турбулентності соціально-економічних процесів: монографія / за ред. О. Є. Бавико. Одеса: Бондаренко М.О., 2022. С. 66-74. (287 с.). (0,44 д.а., особистий внесок здобувача: визначено підходи до організації системи антикризового управління та фактори втрати його ефективності в кризових умовах господарювання – 0,11 д.а.).

2. Філіппова С.В., Сааджан В.А., Джахан Фавзі Салем Ісмаїл. Сучасні тенденції формування та реалізації – економічний розвиток України: види стратегій та проблеми інвестування в сучасних вимогах. *Менеджмент як фактор сталого розвитку в координатах парадигми економічних систем* : монографія / ред. С.В. Філіппова, О.І. Продіус. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2021. С. 6-38. (340 с.). (1,6 д.а., особистий внесок здобувача: визначено види стратегій – 0,3 д.а.).

3. Джахан Фавзі Салем Ісмаїл. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур в контексті інклюзивності, інноваційності та соціальної відповідальності. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2023. № 4(26). С. 116-126. URL: <https://economics.net.ua/ejoru/2023/No4/116.pdf>. (Дата звернення 15.01.2024). DOI: 10.15276/EJ.04.2023.13. (1,04 д.а.)

4. Джахан Фавзі Салем Ісмаїл. Інструментарій стратегічного управління конкурентоспроможністю підприємницьких структур. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. 2023. № 6 (70). С. 89-99. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2023/No6/89.pdf>. (Дата звернення 15.01.2024). DOI: 10.15276/ETR.06.2023.11. (*Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, EBSCO Publishing, Google Scholar*). (1,04 д.а.)

5. Філіппова С.В., Джахан Фавзі Салем Ісмаїл. Тенденції постіндустріальної трансформації соціально-економічних відносин та чинники конкурентоспроможності підприємницьких структур. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. 2024. № 1 (71). С. 114-124. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No1/114.pdf>. (Дата звернення 15.04.2024). (*Index Copernicus, Google Scholar*). (1,04 д.а., особистий внесок: систематизовано тенденції постіндустріальної трансформації соціально-економічних відносин – 0,5 д.а.)

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні та висловили зауваження:

Філіппов Володимир Юрійович, д.е.н., Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, професор кафедри менеджменту. Зауваження:

- Автору слід було чіткіше провести визначення стратегії загальної та стратегії релокації, розмежування стратегування та стратегічного управління у першому розділі.
- Розроблений компетентнісний базис стратегування конкурентоспроможності підприємницьких структур за критеріями інклюзивності, інноваційності та соціальної відповідальності в постіндустріальній трансформації соціально-економічних відносин варто було б конкретизувати за видами підприємницької діяльності. Тим більше, що автор це фактично робить у апробації, виділяючи виробництво, послуги та торгівлю.
- Аналітичний інструментарій стратегування конкурентоспроможністю релокованих підприємницьких структур автор зводить, по суті, до визначення інтегрованої конкурентоспроможності релокованої структури. Цього замало, оскільки є ще індикатори, які також розглядалися здобувачем, проте потім не були застосовані повною мірою.

Єрмак Світлана Олександрівна, д.е.н., Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, професор кафедри підприємництва і торгівлі. Зауваження:

- До ключових складових (видів) розвитку підприємницьких структур, наданих у табл. 1.1, с. 31 доцільно було б додати таку важливу складову успішного та стійкого

розвитку підприємницьких структур, як інклюзивний розвиток, який дозволяє краще реагувати на виклики сучасного бізнес-середовища, підвищувати конкурентоспроможність та сприяти соціальній справедливості.

- Характеристика організаційно-економічного механізму формування інклюзивної соціальної відповідальності суб'єктів інноваційного процесу (п. 3.1, с. 150) потребує розширення доповненням ознаки інклюзивності не тільки управлінського впливу, а й інклюзивності організації бізнес-процесів підприємницьких структур, яка уособлює зв'язок із самим інноваційним процесом та сприятиме створенню більш ефективних та адаптивних бізнес-структур.

Чернишова Лілія Іванівна, к.е.н., Національний університет «Одеська політехніка» МОН України, доцент кафедри менеджменту. Зауваження:

- Розглядаючи вплив зовнішніх суб'єктів стратегічного управління на розвиток підприємницьких структур (с. 45) цікаво було б ширше розглянути співпрацю бізнесу з науковими та освітніми інституціями.
- У п. 3.3, с. 176 доцільно було надати більш розширене тлумачення додаткової складової в розрізі управління ризиками, з якими можна стикнутися під час релокації.

Шлафман Наталія Леонідівна, д.е.н., Державна установа «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України», головний науковий співробітник відділу розвитку підприємництва. Зауваження:

- Наводячи основні відмінності розвитку підприємницьких та непідприємницьких структур (табл.1.2, с. 33-34), автор не враховує їх відмінності у заходах та важелях управлінського впливу. Можливо було б доцільно розглянути ці відмінності більш детально, акцентуючи увагу на специфічних інструментах стратегічного планування, інноваційного менеджменту та адаптивного лідерства, які є ключовими для управління підприємницькими структурами, на відміну від бюрократичних механізмів і процедурного контролю, що характерні для непідприємницьких структур.
- Стосовно понятійного апарату дослідження в частині подвійного визначення стратегічного управління розвитком (як процесу та як явища, с. 41-42) – слід було б уточнити, що стратегічне управління розвитком не завжди обмежується лише коригуванням стратегії на завершальному етапі. В умовах динамічного середовища стратегічне управління має бути постійним процесом, який передбачає гнучкість та швидку адаптацію на кожному етапі, а не тільки на етапі коригування. Це дозволить більш точно відобразити природу стратегічного управління в сучасному бізнес-середовищі.

Станіславик Олена В'ячеславівна, д.е.н., Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку МОН України, професор кафедри менеджменту і маркетингу. Зауваження:

- Проводячи типологізацію напрямків змін потреб стратегічного управління підприємницьких структур (табл.2.12), автор вдало проводить структурування їх опису та систематизує загальні зміни підприємницького середовища, проте не вказує їх взаємини. Це б значно посилило розуміння трансформаційних змін.
- Бажано було б подати більш розширено класифікаційні ознаки релокації та її види (табл. 2.5, с. 98-99), вказавши більше видів ієрархії класифікації, оскільки, зокрема форс-мажорна релокації описана автором дали саме у цьому контексті (с.99).

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради,

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Джахан Фавзі Салем Ісмаїл ступінь доктора філософії з галузі знань 07 – Управління та адміністрування за спеціальністю 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Володимир ФІЛІППОВ